

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Pc/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120356789
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6120356789.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica rozhodujúc sudcom Mgr. Stanislavou Salajovou vo veci navrhovateľa: Q.. G. V., Y.. XX. XX. XXXX, L. E. R. XX, XXX XX E. E., štátny občan SR, proti odporcovi 1/: I. V., Y.. XX. XX. XXXX, L. E. Y. G. XXX, XXX XX Z., štátny občan SR, v konaní zastúpený Q.. N. R., Y.. XX. XX. XXXX, L. E. Y. G. Č.. XXX, XXX XX Z., štátny občan SR, o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoleté dieťa eventuálne zníženie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie vo veci návrhu navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti voči odporcovi 1/ zastavuje.
- II. Navrhovateľ je povinný platiť odporcovi 1/ I. V. výživné vo výške 33,- Eur mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet odporcu.
- III. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/101/2002 - 149 zo dňa 19. 09. 2003 len vo výroku o výživnom.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 18. 08. 2020 domáhal proti odporcovi 1/ a odporkyni 2/ E.. V. V.H., Y.. XX. XX. XXXX, zrušenia vyživovacej povinnosti, ktorá mu bola uložená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/101/02-149 zo dňa 19. 09. 2003.
2. Navrhovateľ s odporkyňou 2/ dňa 26. 05. 2021 pred otvorením pojednávania uzatvorili zmier, ktorý bol schválený uznesením súdu sp. zn. 11Pc/13/2020 zo dňa 26. 05. 2021.
3. Navrhovateľ odôvodnil návrh voči odporcovi 1/ tým, že odporcovi 1/ bol od mesiaca september 2017 po dovŕšení 25. roku života priznaný plný invalidný dôchodok v sume 323,- Eur na kalendárny mesiac (v súčasnej dobe 350,- Eur). Ďalej uviedol, že jeho jediným pravidelným príjmom od roku 2006 je výsluhový dôchodok v súčasnej výške 325,22 Eur a po odrátaní sumy, ktorá sa vzťahuje na výživné na odporcu 1/ v sume 56,43 Eur a na odporkyňu 2/ v sume 56,43 Eur mu na vlastné živobytie zostáva 212,36 Eur. Poukázal na to, že od roku 2006 sa mu nežíje ľahko, lebo zo zdravotných dôvodov si doposiaľ nenašiel prácu. Trpí opakovanými depresiami, ktoré sa prejavujú rôznymi formami (strach z uzavretých priestorov, kontakt s ľuďmi, problém vykonávať jednoduché pracovné činnosti a pod.). Liečbu nezanedbáva a pravidelne užíva predpísané lieky, chodí na lekárske kontroly.
4. Na základe návrhu navrhovateľa na zmenu petitu pripustil súd uznesením sp. zn. 11Pc/13/2020 zo dňa 26. 04. 2021 zmenu návrhu, ktorým bol návrh navrhovateľa rozšírený o eventuelný petit, a to zníženie

výživného, ktoré je navrhovateľ povinný platiť odporcovi 1/ na základe rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 7C/101/02 - 149 zo dňa 19. 09. 2003 zo sumy 56,43 Eur na sumu 33,- Eur.

5. Zástupkyňa odporcu 1/ nesúhlasila so znížením výživného na odporcu 1/. Potvrdila, že ich syn Patrik sa stal poberateľom invalidného dôchodku, avšak poukázala na to, že vyživovacia povinnosť trvá do smrti rodiča, alebo dieťaťa, pokiaľ dieťa z rôznych dôvodov nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť, čo v prípade Patrika nepripadá do úvahy vzhľadom na jeho zdravotný stav, ktorý trvá od jeho narodenia a svedčí o tom aj priznaná trvalá invalidita (pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 70%). Patrik sa podľa nej nebude vedieť nikdy v živote o seba postarať sám. Od roku 2018 mu bola obmedzená spôsobilosť na právne úkony a od júna 2019 je umiestnený v domove sociálnych služieb Senium Banská Bystrica. Poukázala na to, že navrhovateľ svojvoľne odovzdáva finančné prostriedky priamo do rúk Patrikovi, ktorý s financiami nevie narábať.

6. Navrhovateľ ďalej tvrdil, že zástupkyňa odporcu 1/ vytvára u neho stav finančného nedostatku, čo nepriaznivo vplýva na jeho zdravotný stav v duševnej oblasti. Poukázal tiež na to, že o obmedzení čiastočnej spôsobilosti syna sa dozvedel až z listu Okresného súdu Banská Bystrica dňa 30. 10. 2020. Odporca má aj naďalej právo uzatvárať pracovné zmluvy, z ktorých by mohol nadobudnúť práva a povinnosti, má právo rozhodovať o svojej liečbe súčasného zdravotného stavu, ako aj rozhodovať o svojom umiestnení v zdravotnom zariadení, prípadne zariadení sociálnych služieb. Odporcu 1/ v rámci svojich možností podporuje vreckovým vo výške 5,- Eur na týždeň a sumou 10,- Eur na týždeň, ktorá je za jeho osobnej prítomnosti určená a použitá na nákup bežných potravín na jeho výživu a na pokrytie jeho nákladov súvisiacich s úhradou teplej večere pravidelne v piatok z dôvodu, že v domove sociálnych služieb v Banskej Bystrici nepodávajú raz v týždni teplú večeru. Výživné vo výške 56,43 Eur posielala na účet odporcu vo VUB, a.s. a nemá na výživnom žiadny nedoplatok. Poukázal na to, že s odporcom 1/ má vytvorený veľmi dobrý vzájomný vzťah, a odporca najbližším rodinným príslušníkom pripisuje vysokú hodnotu.

7. Na základe výzvy súdu navrhovateľ špecifikoval svoj priemerný mesačný príjem od 09/2020 vo výške 325,22 Eur, ako výsluhový dôchodok a zároveň uviedol, že na základe dohody o vykonaní práce mu bola v mesiaci november a december 2020 vyplatená 2x suma 542,11 Eur. Jeho priemerné mesačné náklady predstavujú sumu 479,20 Eur a pozostávajú z výdavkov na výživné na dcéru v sume 56,43 Eur a syna v sume 56,43 Eur, ďalšie výdavky tvoria výdavky na bývanie 57,- Eur, náklady na plyn 6,- Eur, náklady na elektrinu 5,- Eur, poplatok za komunálny odpad 2,74 Eur, výdavky na lieky 7,- Eur, výdavky na dopravu 6,- Eur, výdavky na osobnú hygienu 3,- Eur, náklady na telefón 2,- Eur, náklady na stomatologické ošetrovanie 3,60 Eur, výdavok na ošatenie 5,- Eur, výdavok na vreckové odporcu 5,- Eur a náklady na stravovanie 264,- Eur.

8. Na základe výzvy súdu špecifikovala zástupkyňa odporcu 1/ výdavky odporcu, ktoré spočívajú v mesačnom poplatku DSS Senium Banská Bystrica podľa počtu dní v mesiaci 336,28 Eur ak má mesiac 28 dní, 348,29 Eur, ak má mesiac 29 dní, 360,30 Eur ak má mesiac 30 dní a 372,31 Eur ak má mesiac 31 dní. V niektorých mesiacoch je platba navyše z dôvodu doplnenia osobného účtu v pokladnici Senium na drobné výdavky. Ako ďalšie výdavky uviedla poplatky za vedenie účtu 48,15 Eur, mobil 27,- Eur, vreckové 60,- Eur, lieky 6,36 Eur, cigarety, tabak a dutinky 116,94 Eur, potraviny a ostatné 2,15 Eur, spolu 185,45 Eur (osobné konto Senium za rok 2021). Ako svoje príjmy uviedla čistú mzdu za mesiac marec 2021 v sume 1 434,18 Eur s tým, že nárok na príspevok v nezamestnanosti nemá z dôvodu, že opatrovala 1,5 roka svoju matku, a preto nemala odpracovaný potrebný počet rokov pred nástupom na úrad práce. Ako svoje výdavky uviedla hypotekárny úver, ktorý spláca v sume 337,36 Eur mesačne, elektrinu a kúrenie platené formou inkasa, poistenie domu 249,72 Eur, havarijné poistenie auta 211,22 Eur, povinné zmluvné poistenie auta v sume 89,- Eur a životná poisťka v sume 3,25 Eur na mesiac, poplatky za mobily 50 Eur mesačne, za internet 14 Eur mesačne.

9. Odporcu 2/ v konaní uviedla, že nemá žiadne zamestnanie, žiadny príjem, študuje dištančne na Fakulte ekonomiky a manažmentu na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, štúdium je spolplatené sumou 2 700,- Eur/rok a okrem toho študuje dvojročné pedagogické doplnkové štúdium, ktoré je spolplatené 150,- Eur/semester. Býva doma v Z. a živí ju matka. Zároveň má výživné od otca vo výške 56,43 Eur mesačne.

10. Na pojednávaní dňa 26. 05. 2021 navrhovateľ zoberal návrh vo vzťahu k zrušeniu vyživovacej povinnosti voči odporcovi 1/ späť.

11. Na pojednávaní zástupkyňa odporcu na základe výzvy súdu vysvetlila, že v podaní zo dňa 22. 04. 2021 uviedla výdavky odporcu za obdobie od septembra do apríla. Súd mal na základe predložených listín preukázať, že výdavky odporcu predstavujú mesačne poplatok do DDS Senium Banská Bystrica v priemere 365,30 Eur, mesačný poplatok za účet 7,- Eur, potraviny a ostatné 2,15 Eur, mobil 7,- Eur mesačne, lieky 1,06 Eur mesačne, vreckové vo výške 20,- Eur mesačne, čo spolu predstavuje sumu 400,36 Eur. Ďalej uviedla zástupkyňa odporcu ako výdavky cigarety, tabak a dutinky v sume 116,94 Eur za obdobie od januára do marca 2021.

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Vzhľadom na späťvzatie návrhu navrhovateľom v časti zrušenia vyživovacej povinnosti voči odporcovi 1/, súd so súhlasom zástupkyne odporcu 1/ konanie v tejto časti podľa § 29 ods. 1 CMP zastavil.

17. Súd vykonal vo veci dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania, a to rozhodnutie Finančného riaditeľstva SR zo dňa 11. 06. 2020, potvrdenia na č. I. 50 - 52 súdneho spisu, pokladničné bloky č. I. 53 - 60 súdneho spisu, poštové poukážky č. I. 61 súdneho spisu, výpis z účtov VÚB č. I. 88 - 96 súdneho spisu, osobné konto klienta 2021. Súd zároveň vykonal dokazovanie pripojeným spisom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7C/101/2002, vychádzal z lustrácií účastníkov v Registri obyvateľov SR a lustrácií účastníkov v Sociálnej poisťovni.

18. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 62 ods. 1 zákona o rodine vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodiča je jeho zákonná povinnosť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa o znížení výživného vychádzal zo zákonných kritérií, ktorými sú na strane otca jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery a na strane syna jeho odôvodnené potreby, zároveň prihliadal aj na vývoj životných nákladov.

19. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7C/101/02-149 zo dňa 19. 09. 2003, právoplatným dňa 31. 10. 2003, súd rozviedol manželstvo účastníkov konania a schválil dohodu rodičov, na základe ktorej zaviazal otca prispievať na výživu maloletého I. V. a V. V. výživným vo výške 56,43 Eur (1700 Sk) na každé maloleté dieťa zvlášť k rukám matky.

20. Od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica došlo na strane odporcu k zmene pomerov v tom, že nadobudol plnoletosť, je umiestnený v domove dôchodcov Senium Banská Bystrica a je poberateľom invalidného dôchodku. Jeho spôsobilosť na právne úkony je obmedzená a obmedzená je aj jeho reálna možnosť zamestnať sa. Aj keď spôsobilosť odporcu uzatvárať pracovné zmluvy nie je obmedzená, vzhľadom na jeho invaliditu s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 70 %, je jeho reálna možnosť zamestnať sa výrazne obmedzená. Vzhľadom

na uvedené odporca naďalej nie je schopný samostatne sa živiť a vyživovacia povinnosť rodičov k nemu podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine naďalej trvá.

21. Súd mal preukázané príjmy odporcu vo forme invalidného dôchodku, ktorý je v súčasnosti mesačne vo výške 358,60 Eur. Zároveň odporca dostáva vianočný príspevok od sociálnej poisťovne vo výške 251,52 Eur/ročne a jeho príjem tvorí aj výživné od navrhovateľa vo výške 56,43 Eur mesačne. Spolu jeho príjem predstavuje bez výživného od navrhovateľa 380,- Eur mesačne. Súd do výdavkov odporcu nezarátal výdavky na cigarety, tabak a dutinky, pretože považoval za neprimerané, aby takéto výdavky, ktoré nie je možné považovať za odôvodnené potreby, boli vyžadované od navrhovateľa vo forme výživného. Po zarátaní zníženého výživného vo výške 33,- Eur od navrhovateľa bude dosahovať príjem odporcu výšku 413 Eur, ktorá presahuje sumu jeho výdavkov. Okrem tohto príjmu odporcu 1/ je potrebné brať do úvahy aj povinnosť matky prispievať na jeho výživu.

22. U matky odporcu 1/ mal súd preukázané, že jej mesačný príjem nie je pravidelný, za mesiac 10-12/2021 poberala od štátu dotácie vo výške 315 Eur mesačne, od 01/2021 do 03/2021 bola zamestnaná, pracovný pomer ukončila z osobných dôvodov v skúšobnej dobe. Od 01. 04. 2021 je nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny bez príspevku v nezamestnanosti. Naposledy mala mzdu za mesiac 03/2021 vo výške 1434,18 Eur, v mesiaci 02/2021 mala mzdu 1056,90 Eur, a za 01/2021-02/2021 náhradu PN 210 Eur. Zároveň mala okrem odporcu 1/ vyživovaciu povinnosť aj k plnoletej dcére V. V., ktorá na pojednávaní oznámila, že sa zamestnala a uzatvorila pracovnú zmluvu. Výdavky mesačne uviedla matka v priemere 631 Eur.

23. Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že navrhovateľ má pravidelný čistý mesačný príjem vo forme výsluhového dôchodku 325,22 Eur. Do nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o schválení súdneho zmiernia má navrhovateľ vyživovaciu povinnosť voči dcére vo výške 56,43 Eur a vyživovaciu povinnosť voči synovi odporcovi 1) vo výške 56,43 Eur. Jeho ďalšie mesačné výdavky sú výdavky na bývanie 57,- Eur, náklady na plyn 6,- Eur, náklady na elektrinu 5,- Eur, poplatok za komunálny odpad 2,74 Eur, výdavky na lieky 7,- Eur, výdavky na dopravu 6,- Eur, výdavky na osobnú hygienu 3,- Eur, náklady na telefón 2,- Eur, náklady na stomatologické oštiepenie 3,60 Eur, výdavok na oštiepenie 5,- Eur, výdavok na vreckové odporcu 5,- Eur a náklady na stravovanie 264,- Eur, spolu 379,20 Eur. Po odpočítaní výživného na dcéru predstavujú jeho výdavky mesačne 422,77 Eur. Navrhovateľ mal v priebehu súdneho konania mimoriadny príjem na základe dohody o vykonaní práce v mesiaci november a december 2020 v sume 2 x 542,11 Eur.

24. Súd pri rozhodovaní bral do úvahy všetky osobitosti posudzovanej veci s tým, že znížil výšku výživného z dôvodu, že po porovnaní príjmov a odôvodnených výdavkov odporcu 1/ je u neho daný dôvod na zníženie, pretože aj keď sú jeho odôvodnené výdavky vyššie ako príjem vo forme invalidného dôchodku, v konečnom dôsledku navrhnutá suma zníženého výživného je dostatočná na pokrytie týchto výdavkov presahujúcich príjmy odporcu 1/. Zároveň je potrebné prihliadať na to, že vyživovaciu povinnosť voči odporcovi 1/ má aj jeho matka, ktorá ho pravidelne podporuje. Vzhľadom na uvedené súd znížil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporcovi 1/ zo sumy 56,42 Eur na sumu 33,- Eur. Zároveň súd apeluje na rodičov, že okrem vyživovacej povinnosti je predovšetkým potrebné naďalej pokračovať v budovaní citového vzťahu s ich synom a podporovať jeho samostatnosť aj zodpovednosť v miere primeranej jeho schopnostiam a možnostiam.

25. Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 7C/101/2002 - 149 zo dňa 19. 09. 2003 len vo výroku o výživnom.

26. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože trovy v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku si hradia účastníci sami.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov